ALI

Aziana Letro Ide

Numero 9 7ma agosto 2012

En paco ed amikeso

Redakistala Grupo 2

V.R. Srinivasan ed Allan Rockett.

eposto: vasanvrs@gmail.com
ed allmarangie@gmail.com

Kara lekteri,

Quon vu vidas en la pagino apertanta es la terorigiva cielo-pedvoyeto en Chinia.

Kurta artiklo pri ico aparas interne.

Ni esus kurajigata se lekteri ofras lia komenti.

Kordiale

Srinivasan
(vasanvrs@gmail.com)
Chennai, India
7ma agosto 2012

****

Un de la problemi di India: La turbego

En ca edituro

Konversado per Ido. 3
da. V.R Srinivasan e David G Weston.

Probez vidar infre se vu es audacoza. 5
da V. R Srinivasan.

Anjelo en travestio 6
tradukita da Allan Rockett.

Vilajo-kurtizado 10
tradukita da V.R.Srinivasan

Mixuro 12

Problemo di Shak-ludo 13

Maestri di logiko! 13

Bombay Halwi (Recepto) 13

Marsala Vada (Recepto) 14

Enigmo 14

La Ido Renkontro 15
da Jaime Alcoba

Joki 16

Konversado per Ido

dum konstruktar aquo-tanko

da V.R.Srinivasan e David G Weston

****

[Noto: Me ne esas maestro di Ido. Ma me esas avida lernanto. Esus tre utila se me povus trovar uli, che mea loko, kun quin me povus parolar per Ido, pro ke me opinionas ke parolado grande helpas lernar la idiomo. Ma me trovas nuli. Danke inter-reto me povas parolar kun kelka homi. Altra moyeno esus, me pensis, ke me imaginas ula konversado e skribar pri ol en Ido. Ma me ne esas experta skribero.

Ma me opinionas ke tam bonega idiomo kam Ido vivos nur se sata literaturo esas disponebla pri diferent temi. Inter oli to quo en Angla nomesas 'small talk'(temo concerne ordinara paralado) esas importanta, segun me. Ol esas tre atraktiva ed utila por la lernanti inkluzante me ipsa!

Kun ica pensi me kreis ica verko. Me pregas, ke la lekteri ofrez sua propozi.
Sioro David G Weston konsentis benigne esar kun-autoro. --V.R.Srinivasan]

****

[Per movebla telefonilo]

"Hola. Me nomesas Srinivasan, Ka me povas parolar kun s-ro Selvaraj?"

"Me esas Selvaraj parolanta"

"Nu. s-ro Sekar qua esas komercisto pri fero, stalo, cemento e.c donis vua nomo. Ka vu povas rikonocas la konektajo?"

"Yes,yes. Sekar esas bona amiko di me. Me esas tre joyoza konocar vu per nia komuna amiko. Quon me povas agar por vu?"

"La somero komenceskis. Aquo divenos skarsa. Ultre, me lugis parto di mea domo. Me mustas provizar li per aquo. Do me volas konstruktar sub-tera aquo-konserveyo-tanko. Se esos skarceso me povos komprar aquo e plenigar la tanko per ol. Me saveskis ke vu entraprezas konstrukto-verki. Kad vu konstruktis aquo-tanki? Ka vu povas konstruktar tanko por me?"

"Ho. Me nun stacas ye loko di aquo-tanko qua esas konstuktata. Ol esas preske finita. Me konstruktis multa tanki. Me definitive povus konstruktar un por vu. Ma ni mustas diskutar specigi ed altri. Ka vu havas tempo disponebla cirkume 19 kloki? Me venos a vua hemo."

"Me esos ne okupata e vu esas bonvenata ye 19 kloki. Mea adreso esas 21-B, Ganapathy Colony, Selaiyur, Chennai 600073."

"Ka vu povas donar instruciono por atingar che vu?"

"Ka vu konocas 'Kampo-voyo junteyo?"

"Yes"

"De la junteyo vu prenez la strado norde iranta. Ol esas streta strado. Dextre vu trovos 'Sindu Hospitalo". La strado larjeskas e vu irez 200m alonge la strado. Vu trovos alta "mikro-ondo-turmo". Ol esas telifonilo-oficeyo. Opozate ad ol esas la strado 'Ganapathy Colony'. Vu trovos signo-planko kun nomo di strado skribita sur ol. Vu enirez la strado and irez cirkume 100m. Sinistre vu trovos altra mikra streta-strado. Ye angulo esas mea hemo"

"Ho. Nun me rimemoras. Ka vua vicino esas

D-ro Perumal, specalisto di 'diabetes'?"

"Exakte"

"Me renkontros vu ye 19 kloki. Adio."

(Kom akordita Selvaraj advenis che me ye 19 kloki)

"Enirez Selvaraj. Sidez."

"Multa danki Srinivasan. "

"Ka vu havus ula drinkajo?"

"No. Danki"

"Quale me dicis a vu, me bezonas sub-tera aquo-konservo-tanko"

"Por lo me mustas unesme decidar quanta esos la kapaceso di la tanko"

"Me bezonos konservar un kamiono-kargajo de aquo."

"Nu. La kamiono-kargaji venas en du speci, mikra e granda. La mikra kontenas sis mil 'litres' and la granda dek-e-du mil ‘litres'."

"Ni konstruktos por kontenar dek-e-du mil 'litres'."

"Un mil cc per volumino kontenos un 'litre' ed do la volumino interna di tanko mustas duadek kub-metri"

"Ho. Me vidas."

"Ka ni povos venar al exakta loko ube vu volas lokizar la tanko?"

"Certe. Venez. Lasez ni irar. Me montros a vu"

[Ni decensis la eskalero and advenis al vakanta areo apud la domo.]

"Vu videz la loko ube vagono esas stacanta. Ta es ube me volas konstruktar la tanko. Pos konstrukto vagono povas enparkigota sur la tanko."

"Ube es ta robineto? Ka vu obtenis aquo-konektajo municipala?"

"Yes. Ma ni apene aquiras irga aquo per to nuna die. La aquo es lasita unfoye dum semanduo"

"Quon vu volas agar kun ta konektajo?"

"Nu. Ica konektajo mustas irar aden la tanko. Ni mustas fitar per ne-retro-irebla valvo por ke aquo povas nur fluar ad-interne aden tanko ed ne retroe"

"To esas facebla."

"Kelka kozi plusa, sioro Selvaraj. Vu devos insertar PVC tubo de un ed duimo 'inchi' de diametro en la nordala latero di tanko-muro , proxim la suprajo dum masonado ipsa por ke on povos muntar motoro ye la altra extremajo por pompar la aquo adsupere a la tanko ye la suprajo dil edifico. Vu mustas facar 60 per 60cm aperto ye la supra angulo nordwesta ed equipar ol per homtruo-kovrilo. Apud la aperto vu mustas furnisar mikra gradi alternante sur la du muri adjuntanta la truo.Mikra fera gradi pedo-prenala esas disponebla quin me vidis che mea vicino. Ti anke mustas furnisesar dum masonado ipsa por ke me ne bezonos facar trui por akomodar ti pos ke la masonado finas."

"Certe, certe. To esos facata. Ni darfas konstruktar cirkume 2.5m per 2.5m per 2m tanko de dimensiono interna. O, esas du speci di masonado-verko. En un la muri esas facata per briki ed pose gipsizata kun cemento ed aquo-liko-espruva materio.En la altra, la muri esas facata per rinforcita bastono (RCC) qui havos mashi de stalo-stango interne di li. Li anke esos gipzisata kun cemento ed aquo-liko-espruvamaterio.Un strato de briko-muro preiros ta RCC-verko"

"Do, semblas ke RCC-verki esos plu chera"

"Yes. Sioro Srinivasan. Ma to esos tre duriva ed fidinda. Esas un plusa problemo.Ube vu deskargos la sulo exkavota. To esos duo de kamino-kargajo"

"Ka ni ne deskargar alonge la exterajo di muro cirkumklozanta la domo?"

"Ni povos. Ma to falos sur la strado ed homi municipala objectionos."

"Ka vu ne povas aranjar por formovado"

"Me povas agar. Ma lo kustos. Nundie irgo kustos."

"Takaze me aranjos ed trovos ulu qui esos ye bezono di sulo Lore dicas a me quanta lo kustos, inkluzante la materii, laboro e.c."

"Lo kustos 65000/- rupii"

"Okida. Me pagos a vu quarimo de quanto kande vu adportos la materii ed komencas la laboro.

Me pagos la restajo pos kompletigo di verko ed pos certigar ke la tanko povas retenar aquo!"

"Lo esus bone"

"Ka ni bezonas facar konkordo sur la papero?"

"Se vu bezonas, Me havas nula problemo"

"Vice la formala ni skribos la punti sur la papero simpla e signatos. Quo pri la qualeso di la materii uzota?"

"Me uzos omna materii di tre bona qualeso. Me uzos sablo de tre bona fonto. Ni uzos Vajram-marko di cemento. Briki ed gravio de 'Ram Co' esos uzata."

"Stalo stango de 8mm diametro esos uzata interne la muri di tanko ed 18mm diametra stangi esos uzata por fabrikuri sur la planko-sulo ed suprajo di la tanko"

"Nu, Quanta tempo lo prenos?"

'Precipua tempo esos por la RCC. Me pensas ke tri semani suficos. "

"Kande vu povos komencar la laboro?"

"Me povos komencar mem morge matino"

"Voluntez ya komencar morge ipse"

"Mea laboristi esos hike morge ye 9 kloki. Adio."

"Adio."

[S-ro Selvaraj kompletigis la verko bone. Nur ilu prenis plu multa tempo kam il dicis. Disponebleso di laboro por acceptabla kusto esis la precipua problemo. Nun la tanko evas plura yari ed esas servanta la skopo bone.]

****

Probez vidar infre se vu es audacoza

da V.R. Srinivasan

Ni parolas pri la terorigiva pedvoyeto diafana, adherarita a klifo Chiniana, 4.000 futi super rokoza ravino, imajo di qua aparas en la pagino apera.

Ol es certe ne pedvoyeto por esvanema-kordia.

Sur un latero pura vizjo rokoza. sur la altro profundo de 4.000 futi and omna

por separar la voyajero de plunjo mortiva, es marchvoyo di largeso de 3 futi e dikeso de 2.5 inchi. E se to es ne sufica portar teroro aden la foso di onua stomako. la pedvoyeto kuranta alonge montlatero Chiniana facesas ek vitro, permisante vido kristal-klara di to ube un pazo falsa povas portar onu.

Ca dazliva voyeto pendigita, konstruktesas sur la latero di Tianmen Monto en Zhangjiajie, China La 200 futi ponto untas la west-klifo che Yunmeng Fairy Summit, the somito di Tianmen Mountain e Zhang Jiajie. La Tianmen monto, literele tradukita kom Cyelala Podo Monto es tale nomita pro la granda kaverno, naturala qua lokizesis mivoyo vers la monto.

E la voyo semblus esar tro pavoriganta por la netigeri - turisti demandesas metar shuo-kovrili ante pasar por helpar mentenar la voyeto neta. La cielo-marcho ofras vidi aspiro cesigiva tra la Hunan Province por ti qui es sat brava esforcar krucumar la ponto.

E malgre quale terorigiva la vitrala marchvoyo darfas esar ol povas esus nur plubonigeso de altra cielalta marchvoyo montala lokizita en la provinco sama.
La Shifau Monto lokizita fora de 82 milii, ofras por la vidanti strado di larjeso de 3 futi facita ek planki lignala ye alteso de futi milala multe.Kande finigita la strado lignala - qua es la larjeso di dineo-tablo - extensos ye 1.8 milii, facante ol la voyeto vidantala qua es maxim longa en Chinia.

Do esas forsan komprenebla ke ca muliero (quan vu vidas en la imajo) luktis trairar la voyeto adherante tam proxima kam posibla a la klifo, palpadante sua voyo kun probala pazi.

****

Anjelo en travestio.

da TS Arthur -
Tradukita da Allan Rockett

Odiado, vicio e nesobreso facadis lia laboro mizeroza, e la mortinta matro kushis kolda e senmova inter sua kompatinda pueri. El falabis adsur la solio di sua propra pordo en konvulso ebriala, e mortis koram sua terorita pueri.
Morto frolas la fonto di nia komuna homeso. Ca muliero esabis desestimita, mokita e denuncita iracale da preske omna viro, muliero e puero en la vilajo; ma nun, dum la fakti relate sua morto pasis de labio a labio per toni ne-lauta , kompato remplasigis iraco, e chagreno di denunciado. Vicini iris hastoze a la olda infre-falanta kabanacho, en quo el obtenabis mikra plu kam loko di azilo de la varmeso di somero e la koldeso di vintro: uli kun tomb-vestaji por decanta enterigo di la korpo, ed uli kun manjajo por la mi-hungreganta pueri, tri nombre. Ek ti, John, la maxim olda, pueruli qua dekedu evas, esis vigoroza yunulo, kapabla ganar sua existo-moyeni kun irga farmisto. Kate, qua evas inter dek e dekeun, esis habila, agema puerino, ek quan irgo bona posible povus esar facita, se en bona manui; ma kompatinda mikra Maggie, la maxim yuna, esis sen-espere morboza. Ante du yari, falo de fenestro domajabis sua spino, ed el ne povabis livar sua lito de lore, escepte ke elu esez elevita per la brakii di la matro.
"Quo eventos pri la pueri?" Ita esis la chefa questiono nuntempe. La mortinta matro, irus sub la tero, ed volus esar eterne preter omna sorgo o konsidero di la vilajani. Ma la pueri mustas ne esar permisata hungregar. Pos konsidero di la afero, ed interparolanta kun sua spozino, farmisto Jones dicis ke ilu asumus la sorgo pri John, e facus bone pri lu, nun ke la matro ne plu esas hike en ca mondo; e siorino Ellis, qua serchabis por puerino por esar servistino, konkluzis ke esus karitatoza selektar Kate, mem se elu esas multe tro yuna esar

utila dum plura yari.
"Me povus facar plu bone, me savas", dicis s-ino Ellis; "ma se nulu altra inklinesas aceptar elu, me mustas agar segun senso di devo, quankam me expektas havar trublo kun la puero, nam el es ne-disciplina yunino, qua kustumas havar sua propra ago-maniero."
Ma nulu dicis "Me havos Maggie". Kompatoza regardeti esis lansita sur elua palega e magreskita formo, e pensi esis trublata relate pri elu. Matri ad-portis forjetita vestaji, e pos for-portas elua makulizita e ragoza vesti, e vestizita elu per pura vestaro. La trista okuli e pacienta vizajo di la puerineto tushis multa kordii, e mem frapis ad li, por eniro. Ma nula apertis por aceptar elu. Qua deziras lite restrikta puero?
"Prenez elu a la indij-azilo!" dicis un viro, di quan la questiono "Quo eventos pri Maggie?", esis questionita. "Nulu deziras esar trublita kun elu."
"La azilo por indijanti es trista loko por malada e senmoyena puero," respondis altra.
"Por vua puero o mea," respondis la unesma viro, parolanta lejere; "ma por ca pueracho esos felica chanjo; lu esos pura, havos salubra manjajo, e recevos medikamenti, quo es plu kam on povas dicar pri sua pasinta stando."
Esis vereso en to, ma ankore ol ne konvinkis la majoritato. La jorno quo sequis la morto, esis la jorno por la enterigo. Kelka vicini esis an la mizeroza kabanacho, ma nulo sequis la funerala charo, dum ke ol portas la deshonorata korpo-restaji ad olua indijanto-tombo.
Farmisto Jones, pos on for-portis la sarko, duktis John a sua furgono, e for-veturis, kontenta, ke ilu agabis honorinde. S-ino Ellis dicis a Kate, per haste maniero, "Adiez tua fratino," e for-duktis la ploranta yunino, preske ante lia labii tushabis en lasta ploreganta adio. Altri anke ekiris rapidale, irgu retro-regardetanta ye Maggie, ed irgu resolveme refusanta regardar elu til omni ekirabis. Elu esis sola! Jus preter la solio, Joe Thompson, la charifisto, pauzis, e parolis ye la spozino di la forjisto, qua rapide for-kuris kun la restajo, --"Esas kruelajo for-lasar elu tale."
"Lor for-portez elu a la indij-azilo : elu mustas irar ibe irgakaze," respondis la muliero, e for-turnis su, e livis Joe dope.
Dum kurta tempo, la viro stacis kun konfuza aspekto sur sua vizajo, lor pose ilu retro-turnis, e ri-eniris la kabanacho. Maggie, per doloriganta esforco, levabis su aden vertikala situeso, e sidis sur la lito, sua okuli fixita ye la pordo, tra quon omnu jus departabis. Konfuzita teroro venabis en sua magra, blanka vizajo.
"Ho, s-ro Thompson," elu klamis, anhelanta pro sua restriktita respirado, "ne livez me hike, sola!"
Quankam ilu aspektis ruda, Joe Thompson la charifisto ya havis kordio, ed ol esis tre sentema ultempe. Lu prizis pueri, ed esis felica kande li eniris sua laboreyo, ube glitveturi e shov-charioteti esis facita o reparita por la pueruli di la vilajo sen irga demando pri pago.
"No, mea kara," ilu respondis, per milda voco, dum ke iranta a la lito, ed inklinanta su infre super la puerino. "Tu ne povos esar forlasita hike sola." Lor, ilu envolvis elu varme, per preske la mildeso di muliero, en la pura lit-kovrili, quon ula vicino ad-portabis, e levanta elu per sua forta brakii, portis elu aden la fresha aero, e trans la agro inter la kabanacho, e sua hemo.
Nun, la spozino di Joe Thompson, qua kontingente esis sen-infanti, ne esis muliero kun la su-teno do sanktulo, o kun inklino ad abnego por la bono di altri, e Joe sentis forta dubiti pri la maniero di sua salutado, pos sua arivo. S-ino Thompson vidis lu de la fenestro, e kun plumi arufanta, renkontris ilu kelka pazi for di la pordo, dum ilu apertis la gardeno-pordeto, ed eniris. Ilu portis karega portajo, e lu sentis lo esar tale. Dum ilua brakii tenis la malada puero an sua pektoro, sfero di tenereso ekiris de elu, e penetris aden lua emoci. Ligilo ja esis bindita su cirkum la du, la viro e la puero, ed amo springis en vivo.
"Quo vu havas ube?" questionis s-ino Thompson per bitra voco.
Joe sentis ke la puero tresayesis, e presis su kontre ilu. Ilu ne respondis, escepte ke ilu donis a la spozino, regardo qua esis pledanta, ma exhortema, quo dicis "Vartez instanto por expliki, ed esez milda," e, preter-pasanta elu, portis Maggie aden la mikra chambro ye la unesma etajo, ube ilu depozis elu adsur la

lito. Lore, retro-pazanta, ilu klozis la pordo, e stacis vizajo a vizajo kontre sua spozino, qua havis humoro vinagrala, en la koridoro exter la chambro.
"Vu ne ad-portis heme ta malada pueracho, ka?" Iraco ed astoneso esis en la toni di s-ino Thompson; sua vizajo esis flamoza.
"Me opinionas ke la kordii di mulieri ultempe esas tre harda," dicis Joe. Kustumale, Joe Thompson esforcis restar for de sua spozino, o sua boko esis firme klozita, kande elu divenis agitita pri ulo; esis do tre surprizanta, ke elu nun renkontris vizajo firme rigida, e paro di okuli tre resolvema.
"La kordii di mulieri, ne esas tante harda kam ta di viro!"
Joe vidis, per rapida intuico, ke sua resolvema maniero ya impresita sua spozino, ed ilu respondis quik, e per vera indigno.
"Forsan to es vera, forsan ne, ma omna muliero ye la enterigo turnis sua okuli for de la vizajo di ca malada puero, e kande la funerala charo for-iris kun sua matro, li forkuris, e livis elu sola en ta kabanacho, kun la suno ne mem un horo en la cielo.
"Ube esis John e Kate?" questionis s-ino Thompson.
"Farmisto Jones jetis John aden sua furgono, e for-veturis. Katie iris heme kun s-ino Ellis, ma nulu bezonis la desfortunoza, malada puero. "Sendez elu a la indij-azilo," esis la voko."
"Pro quo tu ne permisas, ke elu irez? Pro quo tu ad-portis elu hike?"
"Elu ne povas marchar a la indij-azilo," dicis Joe; "ulu mustas portar lu, e me es sat forta por ta laboro."
"Lor pro quo tu ne durigis ad-ibe? Pro quo tu haltis hike? questionis la spozino.
"Pro ke me ne intencas irar en folo-komisiono. Unesme, la Kuratisti mustas esar konsultita, e permiso obtenita."
El ne povis negar to.
"Kande tu iros por parolar a la Kuratisti?" elu questionis, per ne-represebla ne-pacienteso.
"Morge!"
"Pro quo tu vartos til morge? Irez quik por la permeso, e par-finigez ca afero hodie."
"Jane," dicis la charifisto, per soleneso di tono, quo grande domtis sua spozino, "me lektas en la Biblo ultempe, e trovas multe dicita pri mikra pueri. Quale la Salvero
reprimandis la dicipuli qui ne volus recevar li; quale ilu tenis li en sua brakii, e benediktis li; e quale lu dicis, ke 'irgu qua donis a li mem taso de kolda aquo ne povos irar sen rekompenso.' Nun, esas mikra kozo por ni sorgar ca kompatinda senmatrala puerino dum singla nokto; esar benigna ad elu dum singla nokto; facar sua vivo komfortoza dum singla nokto."
La voco di la forta, ruda viro tremeskis, e ilu turnis sua kapo, pro ke la lakrimi en sua okuli, ne videsis. S-ino Thompson ne respondis, ma mola sentado reptis aden sua kordio.
"Regardez el benigne, Jane; parolez ad el benigne," dicis Joe. "Pensez pri elua mortinta matro, e la izoleso, la doloro, la chagreno, quo esos kun elu dum sua tota vivo." La moleso di sua kordio, donis ne-kustumala eloquenteso a sua labii.
S-ro Thompson itere ne respondis, ma balde turnis su vers la mikra chambro, ube sua spozulo pozabis Maggie; e, apertanta la pordo, eniris tacante. Joe ne sequis elu; ilu vidabis ke elua humoro esas chanjita, e sentis ke esus plu bona livar elu sola kun la puero. Do, ilu iris aden sua laboreyo, quo esis apud la domo, e laboris ibe til la krepuskulala vespero liberigis lu del laboro. Lumo brilanta tra la fenestro di la mikra chambro, esis la unesma kozo quo atraktis lua atenco, kande il turnis su vers la domo; esis bona auguro. La voyeto duktis lu preter ca fenestro, e, kande lu atingis ol, il ne povas rezistar enregardanta. Nun esis sat senbrila, ke on ne povas vidar lu de intere la chambro. Maggie kushis sur la lito, sua kapo elevita sur kapkuseno, kun la lumo de la lampo brilanta sur sua vizajo. S-ino Thompson sidis apud la lito, parolanta a la puero; ma sua dorso esis vers la fenestro, do sua vizajo ne esis videbla. Nur de la vizajo di Maggie, do, povus Joe lektar la vigoro de lia interparolado. Ilu remarkis, ke la okuli di la puerino esis fixita firme sur la vizajo de la spozino, e ke kelktempe el parolis poka vorti, quale se en respondo, ma ke quankam elua mieno esis trista e sentema, ilu

vidis nulo pri bitreso o doloro. Profunda aspiro esis sequata de un di alejo, kom granda pezo leveskis de sua kordio.
Enirante, Joe ne quik iris a la mikra chambro. Ilua pezoza pazo cirkum la kuireyo ad-portis sua spozino kelkete hastoze ek la chambro, ube el esabis kun Maggie. Joe opinionis, ke esus plu bone, se ilu ne menciis la puero, o manifestar irga des-quieteso relate elu.
"Kande esos la supeo?" ilu questionis.
"Tre rapide," respondis s-ino Thompson, komencanta tumultar cirkum la koqueyo. Esis nula aspereso en sua voco.
Pos ilu lavis de sua manui e vizajo la polvo e sordideso di laboro, Joe ek-iris la koqueyo, ed iris aden la mikra dorm-chambro. Paro di granda, brilanta okuli regardis lu de la mikra lito; regardis lu tenere, gratitudoze, pledante. Quale la kordio plu-groseskis en sua pektoro! Per tala plu rapida movado iris la kordio-frapi! Joe sideskis, e nun, por la unesma foyo, dum exploranta per okuli la magra vizajo per la lumo de la lampo, ilu vidis ke ol esis atraktiva vizajo, e plena di puerala dolceso, qua suferado ne povis efacar.
"Tua nomo es Maggie?" il dicis, dum il sideskis, e prenis elua mola mikra manui en ilua.
"Yes, sioro." Elua voco frapis harmonio, quo tremis en basa sono di musiko.
"Ka tu esas malada dum longtempe?"
"Yes, sioro." Quala dolca pacienteso esas en sua tono!
"Ka la kuracisto vidabis tu?"
"Olim, il venis."
"Ma ne recente?"
"No, sioro."
"Ka tu dolaras?
"Ultempe, ma ne nuntempe."
"Kande tu doloris?
"Camatine mea flanko doloris, e mea dorso doloris kande vu portis me."
"Ka tu doloras kande tu es levita o movita cirkum?"
"Yes, sioro."
"Ma tu ne doloras nun?"
"No, sioro."
"Ka ol doloras multe?"
"Yes, sioro, ma ol ne doloris, de kande me esis sur ca mola lito."
"Ka la mola lito sentas bona?"
"Ho yes, sioro. - tante bona." Quala satisfaco, inter-mixita kun gratitudo, esis en sua voco!
"Supio es pronta", dicis s-ino Thompson, regardanta aden la chambro pos kurta tempo.
"Joe regardetis de la vizajo di sua spozino, a to di Maggie; elu komprenis lu, e respondis,--
"Elu povas vartar til ni es finita, lor me adportos ad elu manjajo." Esis esforco pri indiferenteso ye la parto di s-ino Thompson, ma sua spozulo vidabis elu tra la fenestro, e komprenis ke la koldeso esis nur pretexto.
Joe vartis, pos il sideskis an la tablo, por sua spozino ri-introduktar la temo, quo predominacis en la pensi di la du personi, ma el restis silenca pri ta temo dum multa minuti, ed ilu anke restis simile cirkonspekta. Fine, el dicis abrupte: "Quo eventos pri ta puero?"
"Me opinionis, ke tu komprenis me; elu es irar a la indijo-azilo," lu respondis, quale se surprizita pri la questiono.
S-ino Thompson regardis stranje ye sua spozulo dum kelka longa instanti, e lor faligis sua okuli. Li ne menciis ta temo itere dum la repasto. Pos la repasto esis par-finita, s-ino Thompson rostis peco de pano, e moligis ol per lakto e butro, lor adjuntis taso de teo, e portis li aden la mikra dorm-chambro. Elu tenis la mikra pleto, sur quo lu portis li, dum ke la hungra puerino manjis kun omna signo di plezuro.
"Ka es bona?" questionis s-ino Thompson, vidanta per tala entuziasmoza savuro, ke la mikra repasto esis manjita.
La puerino pauzis kun la taso en sua manuo, e respondis per regardo di gratitudo, quo vekis a nova vivo, olda homala sentadi qui dormantabis en sua kordio dum mi-dua-deko de yari.
"Ni sorgos el dum plusa un-du dii; el es tanta febla ed impotenta," dicis s-ino Thompson, en respondo a la remarko da sua spozulo, dum la frua dejuno en la nexta matino, ke il mustas promenar alonge por vidar la Kuratisti di la Indijanti pri Maggie.
"El esos tante multa des-komodeso," dicis Joe.
"El ne trublos me dum un-du dii. La kompatinda puero."
Joe ne vidis la Kuratisti di la Indijanti ye ta

dio, o la nexta, o mem la sequanta dio. Fakte, il nultempe vidis li irgatempe relate pri Maggie, por, pos nur tri dii, s-ino Joe Thompson preferus irar aden la indij-azilo el ipsa, kam sendar Maggie ibe.
Quala lumo e benedikto ta malada e impotenta puero adportis a la hemo di Joe Thompson, la povra charofisto! Esabis tenebra e kolda e mizeroza ibe dum longa tempo simple pro ke sua spozino havis nulo amar e sorgar extere el ipsa, e do divenis acerba, iritebla, mal-humoroza e su-afliktanta en la dezoleso di sua feminala naturo. Nun la dolceso di ca malada puero, regardanta elu sempre en amo, pacienteso e gratitudo, esis quale mielo a sua anmo, ed el portis elu en sua kordio, ultre en sua brakii, sempre karega portajo. Por Joe Thompson, ne esis viro en la tota vicineyo, qua drinkis omnadie de plu karega vino di vivo, kam ilu. Anjelo advenabis lua domo, travestiis kom malada, impotenta e mizeroza puero, e plenita omna olua trauroza chambri kun la sunlumo di amo.

****

VILAJO-KURTEZADO (sequo)

da George Bernard Shaw
[tradukita da V.R.Srinivasan.]

A; Ne hastez. Ni konacas l'una l'altra ye min kam du minuti.

Z: Quanta plu bona, vu pensas, ke vu konocas me se ni konacabis l'una l'altra kande ni parolis por duadek yari?

A: To es vera profunde. Ankore me mustas reflektar pri ol.

Z: Nulu mariajesos ultempe se li reflektis pri ol. Vu mustas prenar vua chanco irge longe vu pensas.

A: Tu esas en hasto.

Z: Nu me evas plu kam ta evo kande yunini mariajar su hike, quankam me es la maxim bona bonajo de ca vilajo.Esas tale pro ke me reflektadis pri omna di propozi. Do me decidis prenar la viro nexta qua demandas me kondicione ke il es konvenanta racionale.

A: Ka me semblas a vu kom esar konvenanta racionale.

Z: Nu, Me pensas ke me havas la sorto di komuna raciono qua on bezonas mentenar su sincera. E vu esante vidvulo savas quon expektar de muliero. Viro senexperienca expektas la tero.

A: Quale tu savas ke me es vidvulo?

Z: Vu dicis a me.

A: Ka me dicis? Kande?

Z: Ne merkez to. Vu ya dicis. Me remarabas ke vu havas mala memoro, ma me havas uno tre bona, do ne importas.

A: Ferma. Ferma. Me ankore ne facis me responsanta ad ago pro rupturo di promeso.

Z: Ne pavoras. Me ne es ta sorto, Ni ne konsideras ol respektinda hike.

A: Ka me obtenus irga pekunio kun tu? Ka tu proprietas la butiko?

Z: No. Tota pekunio quan me ultempe havis me spensis ye voyajo cirkum la mondo. Ma siorino Ward diveneskas tro olda por la komerco. Elu ne povus duktar ico sen me nun, Se vu povas trovar moyeno por komprar elu vendus ol.

A; Me ne savas quanta multo to kustos.

Z: Vu povas trovar ol en almanako di Whitaker

A: Ico es kelke desquietiganta. Ulmaniere me sempre asumis ke kande me mariajesis itere me esos mariajita kun muliero qua havas pekunio.

Z: Ho to tote ne .konvenus vu. Elu volos spensar lo kun sua amiki e irar cirkum la mondo. Quale vu povas tolerar vivo sorto tala? Vu qua ne parolis kun irgu sur la shipo e ne prenar parto en ludi o danci irga. Kande on konaceskis ke vu es la Marco Polo-viro - la viro di omna sonjo, vu darfas dicar - me facis pario ke me igis vu parolar kun me e me havabis omna trublo en la mondo vinkar ol.

A: Ka tu intencas dicar ke ni renkontrabas ante nun? Ed anke ke tu esis en ta turo cirkum la mondo?

Z: Komprenende me agas. Ma vu nultempe remarkas irgo. Vu es sempre lektanta o skribanta. La mondo ne existas por vu. Vu ne regardis me reale. Vu es timida kun stranjeri. Ka ne vu es?

A: Me es certa absolute ke me nultempe parolis a muliero irga sur ta shipo. Se me parolis kun mulieri li sempre volis mariajar su kun me.

Z: Nu vu videz. Ta instante kande me vidis vu, me dicis a me ipsa ke "Ta es la sorto di viro qua konvenas me kom spozulo." Me dicabus ol mem se vu ne esis la Marko Polo viro.

A: Amoro ye unesma vido?

Z: Ho no. Vu savas ke se me amoreskus viro irga me nultempe mariajas me kun ilu. Ilu povas facar me tante mizeroza. Ma esis ulo pri vu. Me ne savas quon esis to exakte; ma ol facis me sentar ke me povas lojar kun vu heme, e lor me povus amoreskar kun irgu me dezirus, sen timo ke me foleskus pro to. Me supozas ke ol es pro ke vu es un ek le sorto tranquila e ne kuras dop mulieri.

A: Quale tu savas ke me ne kuras dop muliero?

Z: Nu, se vu volas savar, lo es pro ke vu ne kuris dop me. Vu ne darfas kredar ke viri reale kuras dop me.

A: Pro quo?

Z: Ho quale me savas? Li ne savas su ipsa. Ma la quanto di pekunio quan li spensis ye kozi li ne bezonas pro ke li volis enirar e havar regardo ye me ed un vorto kun me, vu ne kredus. Ol voloras adminime duadek pundi ye yaro en la komerco.

A: [metante binoklo e regardanta elu atencoze ye unesmafoye] Me ne nomas tu kam muliero beleta.

Z: Ho me ne es beleta. Ma me es, qua vu darfas nomar, dezirinda. ka ne vu pensas tale?

A: [timigita] No me ne pensa. Ka me darfas explikar? Me es viro edukita e jentilulo. Me kustumigesis asociar kun mulieri. To signifikas ke me kustumigesas parolar kun ula bone konocata reservi qui agas kom protekto necesa ad amba partprenanti. Tu ne esas siniorino. Tu es vilajano, ma ulu edukis tu - probable la Kirko lokala - til la punto ye qua tu povas impozar voyajanti desobservema e neatencema. Tu havabis lecioni finanta pri telefono qua donis a tu distingita artikulado. Ma tu ne aquirabis irgo ek reservi. Tu dicas quon tu pensas.Tu anuncas omna projeto quin la bone edukita mulieri celas. Tu ludas kun vua omna karti sur la tablo vice ke retenar li ube siniorino mustus pozar li, super la maniko.

Z: Nu, quo es la noco?

A: Ho, nula noco. Tote la kontreajo. Ma me sentas precipitita.

Z: Quon vu intencas? Precipitita?

A: Hastita. Precipitita. Adportita a distanco quan me ne intencis irar.

Z: Nu ol atingigis vu ulaloke, ka ne?

A: Yes, ma ube?

Z: Hike. Esas nula misterio pri to. Hike, en komerco bona en vilaj-butiko che loko tranquiloza, kun me por mentenar ol sincera e por sorgar vu.

A: Ka me darfas questionar quante multa ta expresuro 'sorgar vu' inkluzas? Lasez me esar klara pri la punto. Fakte me posedas mikra proprietajo quan me povas vendar e komprar de siorino Williams....

Z: Ward.

A: Me es klara pri komprar la butiko, ma pro quo, sur la tero, me mustas komplexigiar la negocio per mariajar me kun tu? Me povas pagar tu tua prezenta rekompensaji.

Z: Salario.

A: Me pregas tua pardono, salario. Tu retenos tua employeso kom butiko-yunino.

Z: Butiko-helpanto

A: Me pregas tua pardono, butiko-helpanto. Tu povas facar aranjadi tua marijala and lasar me facar mea.

Z: Ho me ipsa facos aranjado pri mea mariajo , vu povas esar certa pri ol.

A: Exkuzez me. Me adjuntis "e lasez me facar mea ". Ka me povas dependar sur tu por to anke?

Z; Nu, ni vidos.

A:[irace]No: tu ne vidos.

Z: Nu quo?

A: Me ne savas quo. Me ne aceptas irgo. Ni vidos.

Z: Do ni vidos. Ol es inter-konsento?

A: No ol maxim certe ne es inter-konsento. Kande me eniris ca butiko mihoro ante nun me ne havis la maxim poka nociono di komprar vilaj-butiko o mariajar me kun vilaj-yunino o irga kozi quin tu pozabis aden mea kapo. Ka ultempe tu lektis la fablo di la araneo e la musho?

Z: No Ma me kustumis kantar ula kanto nomita ' kaprifolio e la abelo'

A:[rezolveme] Bona matino. [Ilu iras vers la pordo]

Z: [sequente ilu kun kardeto-sako] Vu es oblivianta vua kozi.

A: [prenitante ol] Dankas tu.

Ilu tentas ilu kisar elu.

A; No!!! [ilu eskapas]

(Sequos)

****

Mixuro

(da V.R.Srinivasan)

Riordinez sube donita mixita leteri di singla vorto por formizar vorti Idala propre e pose formizez la respondo apta a la insinuo, ek la leteri en plasi donita inter embracili opozite singla vorto.

iovulf _ _ _ _ _ _ (6)

noousm _ _ _ _ _ _ (5)

muolnlu _ _ _ _ _ _ (4)

vuganrre _ _ _ _ _ _ _ (1,6)

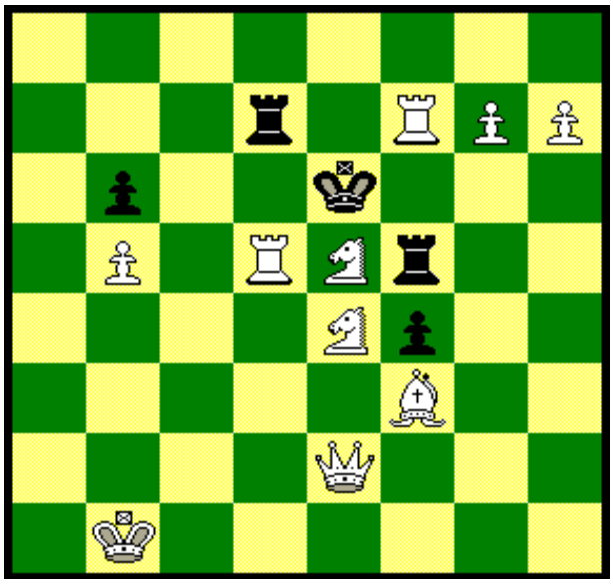
Insinuo: _ _ _ _ _ havas nula osto, ma ol povas tranchar kosto.

Problemo de Shak-ludo

daV.R,Srinivasan

Blanko mustas movar e parigar ('mate'-Angle) inter du movado.

Yen la notizado uzata: K-rejo, Q-damo, B-episkopo, S-kavalo, R-turmo. P-piono

****

Maestri di logiko!

da V.R. Srinivasan

Trovez la koloro di post-marki

Probez ico. Granda-Maestro prenez 8 post-marki, 4 reda e 4 verda. Ilu surpozas laxe du a la fronto di singlu di tri logikisti. Singlu povas vidar la postmarki en la fronto di altri, ma ne povas vidar li qui es en sua fronto e la du en la posho di Grand-Maestro. Grand-Maestro demandis li dicar la koloro di post-marki en sua fronto. Yen la respondi.

A: "No"

B: "No"

C: "No"

A: "No"

B: "Yes"

Qua kolorizita post-marki B havis? Quale ol trovis ol.

(Solvuro en numero nexta)

****

Bombay Halwa

da V.R.Srinivasan

Ingredienti

1 / 3 taso saguto
1 / 3 taso farino (Maida)
4 tasi sukro
1 taso ghee
1 mezgranda limono
2 teo-kulieredo de Kardamom-pudro
verda o flava o reda koloro.
Semolina 1 taso

Metodo

Lavez e trempez saguto en 2 taso de aquo dum 8 hori e mixez.

Trempez Maida en 2 tasi de aquo dum 8 hori.

Dissolvez sukro en 1-1/2 tasi de aquo e portar ico a bolianta punto.

Kande sukro fuzas komplete adjuntez amba mixuri e mixeskez.

Adjuntez la koloro mixita en limono-sukro e kardamom-pudro.

Nun adjuntez la restanta ghee quale antea..

Kande la mixuro divenas spumoza amaso e komencas livar la lateri di vazo forigez de la fairo.

Vartez aden grasizita plado, desvarmigez e tranchez kande mola.

Kande ol es kolda komplete envelopez peco singla en butro-papero neta e dina, o filmo plastika.

****

Masala Vadai

da V.R.Srinivasan

Ingredienti

(Ante omna me volas dicar un o du vorti pri la tipo di lenso uzata en ica preparado. La lenso es nomita 'chickpea', Angle. Ol es simple garbanzi sen peligita e fendita quale montrita en la imajo.)

'chickpea' 1 taso
Farino di rizo o semolina 1 tablo-kulieredo
Onyono 1
Verda Chili-pipro 5
Fenikulo 1 teo-kulieredo
Koriandro-folii hakita
Salo quale bezonata
Kerio (Curry) folii
Jinjero 1 inch-peco
Alii 5-6

Metodo

Trempez la garbanzo-lenso en aqua dum 3-4 hori.

Grincez la jinjero, alii, chili-pipri e fenikulo desdelikate.

Drenez la lenso komplete e adjuntez ol a la mixuro (ja grincita) e grincez ne tro delikate e ne tro desdelikate. Un o du lenso povas esar tota.

Mixez onyono, koriandro, salo e farino di rizo .

Retenez bolo de aqua e humidigez amba manui.

Facez buli di grandeso egala.

Varmigez la oleo en padelo por fritado imersita.

Formacar bulo singla aden plata di dikeso mezgrada.

Fritez imersite profunde en oleo til ke ol divenas orea koloro turnante la vada unfoye intere.

Kande tu faligez la oleo-varmeso mustas esar alta.

Ma pos faligar omna di vada-i diminutar la flamo til ke omna es koquita.

Drenez en papero-tuko.

****

Enigmo.

Ka vu povas kalkular la nombro mankanta en la lasta buxo?
da Allan Rockett

1 5 18 3 2	2 9 60 5 3
5 7 62 4 1	4 8 ? 2 3

****

La Ido Renkontro 2012

Da Jaime Alcoba

****Notez, la opinioni expresita hike ne sempre es de la redakteri di ALI. Omna opinioni skribita hike es mea, e mea ipsa.******

En Julio eventis la yarala Ido Renkontro, cafoye en Dessau, Germania. Dessau, es mikra urbo qua situesas inter Berlin e Leipzig en l'olima Germania Orientala. Es vere interesiva quale nulu mencionas ca detalo, e pluse ke nulu raportis pri la historio dil orbeto dum la epoko sub komunismo. Kom Idiso, me volus saveskar pri la historio dil movado dum ta ero, e sive on povus lernar ed uzar aperte nia linguo aperte. Multa Idisti nultempe vivis o konocis ca sistemo e la konsequi vivar sub olto.

La raporto skribita da Dr. Schmidt ye la Facebook grupo mencionis du kozi tre interesiva pri la futuro d'Ido. Precipue, on lektis pri la senpage bazala membreso a la ULI. E duesma, pri la futuro dil linguala komitato. Pri ci du temi me deziras skribar ye la cetera di olta artiklo.

L'ideo di gratuita membreso al ULI ne es mala ideo. Ankore do, es questioni pri quale es la bazala membreso? Qui povas facar sub la bazala membreso? Ka on povas vidar la forumi nuntempe qua inkluzas nur la membreso? Me pensus ke la membreso "extra" forsan permisus votar por la personi qui povas direktar la movado. Ka on mustas esar membro dil ULI por divenar membro dil Komitato Direktiva? Existas kelka aktiva Idisti qua kunlaboras ulmaniere qui ne membresas ad ULI. Me ne dezirus exkluzar olti se ili decidas laborar en Ido fore la grupo dil sama personi-specale kande povus rezultar en la formaco di nova grupi sociala qui elektas uzar Ido. Oportas ne obliviar ke la motivo dil Idala Renkontro es aportar omna Idisti di diferanta grupi sociala kune en la sama loko por ke ili povez kunpartigar kun la ceteri la skopi di singla.
Anke tre importanta hike, es ke la Konfero devas esar LA loko ube la landala representeri kunvenas. La movado ne fortigos sen lia prezenteso.

La duesma temo mencionita es pri la futuro dil linguala komitato, specifike se devas existar tala. Mea respondo es absolute e certe yes. Adsube, estas kelka motivi pro quo lo es:

1) Nuntempe ni uzas olda vorteyi qua ne chanjis nam 1924. Specifike, me parolas pri la Dyer vorteyo skribita angle. Es tre valoroza verko, ma la tempi chanjis multe nam 1924 kun nova vorti. E la mikra libreti o du qui ULI publikigis ne es suficanta. Omna vorteyi en Ido bezonis modernigo ja nam hiere. Linguala komitato permisos la durigo dil esforci modernigar la vorti kun oficiala vorti-espereble konkordita da la Idisti.

2) Linguala komitato bezonesas pro ke ili solvez la problemi skribita ye la fino dil Ido gramatiko skribita angle da Bebson. Aden olca, il mencionas kelka experimentala formi on povus utiligar kande on parolas nia linguo. Me kredas ke ja es tempo examinar, e decidar unafoye se ta formi adoptesas kom normativo dil linguo, e se forjetar la posibla chanji. On esperas ke tala komitato laboras di maniero deskriptva, e ne intencas diktar co qua la Idisti "mustas" dicar. On sempre mustas vidas quale parolas e skribas la Idisti HODIE.

3) Ka Ido devas havar fundamento, dom Esperanto? La rolo di tala dokumento es ne permisar ke la linguo changas tro dop multa tempo. Es kom l'Akademio dil Islandana, ke olua verko permisabas la hodiala lekteri lektar la literaturo kompozita nam 1.000 yari. La Idala komitato povas plear rolo en ca aspekto, helpanta konservar la linguo por ke la futura generacioni povus lektar la dokumenti skribita kande Ido formaceskis.

Kun multa kuriozeso me vartas la plena raporto pri la Renkontro por saveskar pluse la detali dil temi on parolis en Dessau.

Ligili

www.ido.li

Se vi, la lekteraro havas questioni, sugesti, o mem plendi, vi povas skribar a me che jaimelcb@gmail.com e me esus felica lektar via komentaji.

****

Joki

(da V.R.Srinivasan)

Sekretajo dop mariajita-vivo felica

Olim X questionis Y, "Qua es la sekretajo dop tua mariajita-vivo felica?"

Y dicis, "Tu mustas partigar responsi kun dubata amo e respekado a la una la altra
Lore esus nula problemi absolute."

X demandis, "Ka tu povas explikar?"

Y dicis, "Mea heme me prenas decidi pri plu granda decidota kontre ke mea spozino decidas pri plu mikra aferi"

Ankore ne konvinkita, X demandis a Y, "Donez a me exampli kelka."

Y dicis, "plu mikra decidotaji quale qua vehilo komprar, quanta pekunio sparar, kande vizitar hem-urbo, qua sofao, koldigilo, glacikesto komprar, spensado monatala, ka mentenar servistino o ne e.c decidesis da mea spozino. Me jus konkordas a li."

X demandis, "Do qua es vua rolo?"

Y dicis, "Mea decidi esas nur pri plu granda decidoti. Quale ka Amerika mustas atakar Iran, qua mustas evantar en la venonta Budgeto, decidoti politikala e.c, e.c.
E ka vu savas un kozo, mea spozino NULTEMPE objecionas ad irgo di li!"

****

Genio e la tri favori

Viro sidis sole en sua ofico un nokto kande genio eniris subite ek ilua cindruyo e dicis "... e quo esus vua triesma favoro?"
La viro regardis la genio e dicis "Huh? Quale me povas obtenar la triesma favoro kande me ne havabas havir unema o duesma favoro ankore?"

"Tu ja havis du favori, " la genio dicis.," ma tua duesma favoro esis lo ke me -pozas omno retroe en la maniero sama qua existis ante tu facis tua unesma favoro. Tale tu memoras nulo pro ke omna es en la maniero sama qua existis ante tu facis irga favori. Tu nun havas un favoro restanta"

"Justa," dicis la viro, "Me ne kredas ico. Me sempre deziris savar komprenar mulieri. Me amas savar qua eventas interne lia kapi. Ico es mea favoro"

"Drola," dicis la genio, grantante ridante ilua favoro e desaparis ye sempre. "To esis anke tua unesma favoro!!"

****

Solvuro: **Mixuro:** fluviO, musoNo, lunLumo, GuvernAr **Insinuo:** Lango havas nula osto, ma ol povas tranchar kosto.
Problemo de Shak-ludo : Yen la notizado uzata: K-rejo, Q-damo, B-episkopo, S-kavalo, R-turmo. P-piono
1. Sc6 // 1 ... Kxf7 2 g8Q ; 1 ... Kxd5 2 Qa2; 1 ... Rdxd5 2 Re7; 1 ... Rfxd5 2 Rf6; 1 ... Rdxf7 2 Rd6; 1 ... Rfxf7 2 Re5
Trovar la mankanta numero: Komence ye la baza angulo sinestre, nomizar la anguli en ordino, A,B,C,D. Kalkulez la nombro centrala per la sequanta formulo. (A+B) x C-D = ?